N°. 2383. 1855.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ5.00; voor de buitensteden ƒ6.00; *franko* door het geheele Rijk.

Brieven, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

DINGSDAG 27 FEBRUARIJ.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 26 Februarij.

Vervolg en slot der algemeene beschouwingen van de memorie van beantwoording der Regering op het verslag der Tweede Kamer, over het ontwerp van wet tot regeling en beperking der uitoefening van het regt van Vereeniging en Vergadering:

De bepaling van art. 1698 van het Burgerlijk Wetboek, dat de leden van een zedelijk ligchaam niet persoonlijk aansprakelijk zijn voor zijne verbindtenissen; dat de schulden alleen verhaald kunnen worden op de goederen van dat ligchaam, is in geen geval met de *openbare orde* overeen te brengen. Het is een middel in de hand van oneerlijkheid en kwade trouw om, met misbruik van het regt van vereeniging, zich-zelven een denkbeeldig crediet te verschaffen, dat vele malen reeds den eenvoudigen burger in het ongeluk stortte. Het is waar, dat een ieder verondersteld moet worden de wet te kennen, en weten moet met wien hij contracteert. Maar het is ook waar, dat de wetten van den Staat, zullen zij wijs en billijk kunnen heeten, geen hinderlaag mogen opleveren tegen eerlijkheid en goede trouw. Intusschen is art. 1698 niet anders dan dat.

Op bladz. 3 van het verslag is gevraagd: Zijn het dan de vereenigingen, de zedelijke ligchamen, waardoor de opligterijen inzonderheid worden gepleegd, zijn het niet veeleer de vennootschappen, van welke men het gevaar der benadeeling van derden voornamelijk te vreezen heeft?

De Regering antwoordt, dat indien het waar is, dat zelfs de vennootschappen, welke de wetgever aan vaste regels, aan vele waarborgen, aan gehoudenheid der deelhebbers jegens derden bond, gevaar van benadeeling opleveren, dit nog veel meer, in nog sterkere mate waar is en moet zijn van de zedelijke ligchamen, wier antonomie en ongehoudenheid der leden jegens derden met elken waarborg den spot drijft.

In het verslag is verder gevraagd: Zullen de voorgestelde bepalingen baten, zal de ophooping van goederen in de doode hand door die bepalingen worden gekeerd?

Hier en elders meende de Regering in het verslag de redenering te zien doorstralen, als of, omdat niet elk denkbaar kwaad kan worden geweerd, iedere maatregel van beteugeling afkeurenswaard was.

De Regering gaat van eene andere zienswijze uit. Kan niet elk bezwaar worden weggenomen, de meest algemeene misbruiken en nadeelen zullen er ligtelijk door onderdrukt worden, en is dit niet alles, het is reeds veel.

Het zal hieronder worden aangetoond, hoe weinige vereenigingen in waarheid eene erkenning van staatswege zullen behoeven, en derhalve, men mag het gerustelijk veronderstellen, hoe weinige die zullen vragen.

Zij nu welke die erkenning niet behoeven noch vragen, zullen vereenigingen zijn, waarvoor art. 1698 Burgerlijk Wetboek niet meer geschreven zal zijn. Hunne verbindtenis zal hunne onderlinge verhouding regelen, naar buiten zullen de handelende personen alleen en persoonlijk in aanmerking komen. Dit is reeds één voordeel, en wel een zeer belangrijk voordeel, omdat het zeer algemeen werken en daardoor aan een der grootste, meest algemeene nadeelen, dat van art. 1698, een eind maken zal.

Het vraagpunt omtrent de doode hand komt hier alleen in zoo verre in aanmerking, als de doode hand uit vrijwillige vereeniging kan geboren worden. In zoo ver behoort het in deze wet.

Met opzigt tot het bezit in de doode hand, merkt de Regering op, dat een zedelijk ligchaam, gebouwd op de aanwinst van bezittingen, juist door zijne regtspersoonlijkheid schadelijk en zelfs gevaarlijk kan worden, en bij zoodanige strekking eener vereeniging de erkenning als regtspersoon moet worden geweigerd.

Met de kerkgenootschappen, als zoodanig, heeft deze wet niets gemeens. De wet van 10 September 1853 (*Staatsblad* n°. 102), met en benevens de artt. 947 en 1717 Burgerlijk Wetboek, heeft voor deze regelen vastgesteld.

Mogten die regelen onvoldoende zijn, wordt het noodig hieromtrent meer te bepalen en ook de instelling van fundatien te regelen, de wetgever kan het doen. Hier, bij eene wet op het regt van vereeniging, moet slechts geregeld worden of, en zoo ja hoe door vrijwillige vereeniging een gefingeerd persoon kan ontstaan.

Geestelijke vereenigingen, welke niet vallen onder het bereik der wet van 10 September 1853, zullen regtens vallen in de termen van het tegenwoordig ontwerp.

In de *tweede* plaats moet de Regering de aandacht vestigen op de *regtskundige juistheid* van hetgeen in artt. 5 en volgg. des ontwerps wordt voorgesteld in verband met geest en strekking onzer wetgeving en die van andere landen.

De bepaling van art. 1698 Burgerlijk Wetboek is lijnregt in strijd met het regtsbeginsel, dat een iegelijk verantwoordelijk is voor en gebonden wordt door zijne eigene handelingen; een regtsbeginsel dat aan artt. 1349, 1351, 1374 en volgg. Burgerlijk Wetboek, en zoo vele andere wets-artikelen ten grondslag ligt.

De bepaling van art. 1698 Burgerlijk Wetboek is mede lijnregt in strijd met den regel voor gewone maatschappijen en vennootschappen geschreven, die hare leden persoonlijk aansprakelijk maakt, blijkens de artt. 1676, 1679 volgg. Burgerlijk Wetboek, artt. 18, 19, 20, 39, 40, 45 *alinea* 2, 58, Wetboek van Koophandel.

Deze afwijking van art. 1698 van het gemeene regt is bij de vervaardiging des wetboeks door de ontwerpers zelven erkend en verdedigd met te zeggen:

»De juistheid van den regel behoeft op zich zelve geen »betoog, daar toch voorzeker geen onderdaan van den »Staat noch inwoner eener provincie, of eener gemeente »*persoonlijk* behoort aansprakelijk te zijn voor de schul»den aan het ligchaam, hetgeen ook toepasselijk is op bij »*overeenkomst gevestigde vereenigingen, althans in zoo*»*verre hare reglementen niet het tegendeel mogten be*»*vatten.*" (*Voorduin*, Geschiedenis en beginselen der Nederlandsche wetboeken; V, bladz. 314)

Het is kennelijk dat hierbij verwarring van begrippen gebrek aan juiste onderscheiding voorzat.

Hetgeen volkomen waar is, en ook in art. 5 des ontwerps ligt opgesloten; met opzigt tot de niet-gehoudenheid van den *onderdaan* of *inwoner* in zijn *bijzonder* eigendom voor de schulden van den Staat, de provincie of gemeente, is daarom nog geenszins juist ten aanzien van schulden door eene op overeenkomst gevestigde vereeniging gemaakt, alsof de schulden door den Staat, de provincie of gemeente aangegaan, het werk waren van elken, ook van den ambteloozen burger; als of de regtstoestand van onderdaan of inwoner van eigen wil afhankelijk ware, en met den regtstoestand, uit vrijwillige overeenkomst en eigene handelingen geboren, op gelijke lijn kon worden gesteld!

Het behoeft geen verder betoog, dat bij het vaststellen van art. 1698 is uitgegaan van een verkeerd standpunt, en twee geheel verschillende regtstoestanden miskend en zeer ten onregte aan een en denzelfden regel onderworpen zijn.

Niet zonder grond alzoo is in de Memorie van Toelichting van het tegenwoordig ontwerp, bladz. 2, beweerd, dat ons burgerlijk regt in art. 1698 ter kwader ure is afgeweken van de gezonde regtsbegrippen.

Gaat men onpartijdig na de motiven, welke de voorstellers zelven voor art. 1698 hebben aangevoerd, men zal tot de erkentenis moeten komen dat de bijgebragte beweegredenen op zedelijke ligchamen, *uit overeenkomst geboren*, niet toepasselijk zijn, en dat inderdaad voor *zoodanige* zedelijke ligchamen de uitzondering van art. 1698 eene juridieke ketterij is.

Met de *openbare orde*, dat is hier, gelijk overal, de zuivere beginselen van regt en billijkheid, moet derhalve dat artikel wederom *in harmonie* worden gebragt, door de *persoonlijke gehoudenheid* aan te nemen van de leden der vereeniging, voor zooverre zij niet door de Grondwet of eene andere wet ingesteld, dan wel door het hoog gezag erkend is.

Trouwens wanneer men nagaat hoe niets afdoende de beweegredenen voor de uitzondering van art. 1698 in zijne algemeenheid waren, dan mag men vragen, waarom toch wel zoodanige wetsbepaling zou verdienen gehandhaafd te worden, die, in strijd met de eerste beginselen van regt, en als zoodanig zoowel als om der gevolgen wille, in strijd met de openbare orde, zijne wedergade niet vindt in de wetgevingen van het buitenland, noch in het Oud-Hollandsche regt.

De Code Civil, die ons tot 1833 beheerschte, kent niets dergelijks.

Belgie, hoewel in de van 1820—1830 voorgedragene ontwerpen van een burgerlijk wetboek op de zaak opmerkzaam gemaakt, heeft de regtspersoonlijkheid aan het wezen der vereeniging steeds ontzegt.

Bij circulaire van 16 April 1831 verklaarde de Belgische minister van Binnenlandsche Zaken deswege hetgeen volgt:

»L'article 20 de la constitution, qui reconnait aux »Belges le droit de s'associer, ne donne point aux asso»ciations qui se sont formées en vertu de cette disposition, »dans un but religieux, industriel, etc. le droit d'acquérir »et de transférer des biens comme *personnes civiles*; elle »ne leur confère aucun privilège et laisse entière la lé»gislation préexistante à cet égard.

»Quant aux associations précédemment reconnues comme »*personnes civiles*, elles restent soumises aux obligations »que leur imposent les lois et réglements qui les insti»tuent: elles ne peuvent scinder les conditions de leur »existence en cette qualité. l'Arrêté du gouvernement »provisoire, du 16 Octobre 1830, ne contient aucune »disposition qui confère de plein droit aux associations »les droits réservés par la loi aux *personnes civiles*, ou »dispense des obligations, qui leur sont imposées, les »associations déjà existantes, et auxquelles ces droits sont »attribués. Cet arrêté n'est donc en rien contraire aux »présentes instructions, et il faut les suivre exactement »relativement aux associations déjà établies ou qui se »formeront."

In Engeland is eene *bill* van het Parlement noodig om aan eene corporatie de regtspersoonlijkheid te schenken.

Hetgeen regtens was hier te lande vóór 1798 blijkt uit *Voet* en *Noodt*, zonder dat de Regering het tegendeel kan opmaken uit de bedenkingen in het verslag bldz. 2 tegen de aangehaalde plaatsen dier schrijvers aangevoerd.

Opmerking verdient het, dat de voorstellers van het tegenwoordig art. 1698 zich op het Oud-Hollandsch regt als antecedent volstrekt *niet* beroepen.

Niet minder opmerkelijk is het, hoe het ontwerp van 1820 (*Staats-Courant* n°. 98) in art. III *tweede lid* de uitdrukkelijke goedkeuring des Konings vordert voor de bestaanbaarheid van en de bevoegdheid tot het plegen van burgerlijke handelingen door die vereenigingen, welke gemeenschappelijke staatkundige of godsdienstige bemoeijingen mogten ten doel hebben, en in artt. X en XI de persoonlijke gehoudenheid van de leden der vereeniging in sommige gevallen geenszins uitsluit.

Wanneer de Regering dit een en ander overweegt, dan meent zij dat haar voorstel op goede gronden regtskundig juist mag genoemd worden, en dat het ook uit dat oogpunt verre de voorkeur verdient boven hetgeen thans regtens is.

In de *derde* plaats moet de Regering er de aandacht op vestigen, dat in § 6 en elders in het Voorloopig Verslag *de mate en uitgestrektheid* van het in artt. 5 en volgg. gedane voorstel veel te ruim wordt genomen en daardoor min juist is gewaardeerd.

»De meeste vereenigingen — zoo luidt het verslag — »zullen gedwongen zijn hare statuten te doen goedkeuren; »het stelsel van preventie sluipt aldus van zelf weder »binnen; het door de Regering aangekondigd repressief »stelsel komt derhalve ten slotte weder op een verbloemd »stelsel van preventie."

Wat dit laatste aangaat, zal de Regering niet behoeven te doen opmerken, dat van *verbloemen* hier billijkerwijze geen sprake zijn kan. De Memorie van Toelichting heeft onbewimpeld aangewezen op welke punten eene uitzondering op het repressief stelsel door de Regering werd noodig gekeurd en voorgedragen. Deze min juiste voorstelling moet, naar de Regering voorkomt, worden toegeschreven aan eene even onjuiste beantwoording der vraag, *welke* vereenigingen ten slotte zich aan de artt. 5 en volgg. des ontwerps zullen moeten onderwerpen.

Alle vereeniging is vrij, de regelen er van zijn voor de leden verbindend. Niet erkend, werkt zij alleen niet

naar buiten. Zij kan hebben gelden, mobilaire fondsen, die worden beheerd naar de regelen der vereeniging; de aftredende administrateur geeft ze aan zijn opvolger over en het doel der vereeniging wordt bereikt zonder de schepping van een fictief wezen.

De Regering *ontkent* dan ook dat de onschuldigste vereeniging tot onderlinge uitspanning, gezelligheid, bevordering van kunsten en wetenschappen en weldadige oogmerken, zoo zij slechts eenige bezitting heeft, door de voordragt gedwongen wordt zich te doen erkennen en aan de Regering bijzonderheden van hare inwendige huishouding bloot te leggen. Dit beweren van het verslag is bovendien eene miskenning van doel en strekking van de geheele voordragt op dit punt.

De Regering acht het hoogst wenschelijk, dat de vereenigingen van hiervoren bedoelden aard niet meer het genot hebben van het voor derden zoo nadeelig voordeel van art. 1698 Burgerlijk Wetboek.

Hoe nu zal dat door de Regering beoogde doel worden bereikt? Door die vereenigingen tot het vragen en verkrijgen eener erkenning, in den zin van art. 6 des ontwerps, te noodzaken of uit te lokken? Geenszins; want door een aldus verkregene erkenning zullen zij het door de Regering zoo zeer gewraakte beneficie van art. 1698 Burgerlijk Wetboek behouden!

Doel en strekking der geheele voordragt brengen immers mede, om zoodanige onschuldige vereenigingen van nut of vermaak aan *geene* erkenning van staatswege te onderwerpen, juist opdat zij *in het belang der openbare orde* mogen vallen in de termen van art. 11, *1ste* en *2de* lid des ontwerps.

Hetgeen op dit punt in het verslag beweerd wordt, mag reeds uit dien hoofde derhalve ongegrond worden genoemd.

Maar, zegt men, in zeer vele gevallen kan eene vereeniging aan het doel harer instelling niet beantwoorden dan door als regtspersoon op te treden. Een aantal vereenigingen; beweert men, zijn alleen denkbaar bij eenig bezit van goederen, welke dan ook. Weinige kunnen zich op den duur van het aangaan van verbindtenissen onthouden.

Men toetste deze beweringen aan art. 11 2*de lid* des ontwerps, en het zal blijken, dat noch het verkrijgen van goederen, noch het aangaan van overeenkomsten, naar dat artikel, aan eenige vereeniging bemoeijelijkt wordt; ten ware uit den aard harer instelling of om andere redenen geen van de leden der vereeniging zich wil verbinden.

Men neme als voorbeeld een leesgezelschap, eene zangvereeniging, eene societeit of dergelijke, en vrage zich met onpartijdigheid af, of zoodanige vereeniging *zonder* regtspersoonlijkheid *niet* bestaan kan; of hare leden niet *pro indiviso* kunnen verkrijgen en bezitten; of zij *gezamenlijk* zich niet kunnen verbinden; en, zoo zij dit niet verkiezen, of zij dan aan hunne bestuurders niet zoodanige zekerheid kunnen geven, dat dezen zich veilig ten behoeve van derden kunnen verbinden?

Maar hoe, mag men vragen, hebben dan al die vereenigingen bestaan, gehandeld en zich verbonden vóór dat artt. 1690 en volgg. Burgerlijk Wetboek in den jare 1838 in werking trad?

De Regering vermeent, dat bij onpartijdig overwegen, de beweringen van § 6 onhoudbaar zullen blijken te zijn, en dat voorbeelden, gelijk het op artikel 6 in het verslag bladz. 6 aangehaalde, eene vereeniging tot aankoop en ontginning van woeste gronden hare meening slechts zullen versterken.

Dat voorbeeld bewijst juist, dat men, goed onderscheidende, te vergeefs naar bezwaren zoekt tegen het voorgestelde beginsel, dat men niet eigendunkelijk fictieve personen moet kunnen scheppen. Immers in het gekozen voorbeeld, heeft men alleen op het oog eene burgerlijke maatschappij tot aankoop en ontginning, door het Burgerlijk Wetboek geregeld. Hebben op gelijke wijze eenige personen, handelsoperatien op het oog, het Wetboek van Koophandel komt hun te gemoet. De artt. 57 en 58 zijn daarop van toepassing, en zeer juist vindt men daar, even als in deze wet, het beginsel gehandhaafd, dat bij eene stille compagnieschap de handelende persoon ten aanzien van derden alleen is verbonden.

Het is zoo, er zijn vereenigingen, welke zich aan de artt. 5 en volgg. des ontwerps zullen moeten onderwerpen. Maar het zijn noch die vele vereenigingen in het dagelijksch leven, in zoo grooten getale voorkomende en in § 6 des verslags bedoeld, noch die vereenigingen, welke zich als burgerlijke maatschap lucri faciundi causâ opdoen; noch de vennootschappen van koophandel, hetzij naamlooze, onder eene firma, of wijze van geldschieting, noch de zoo straks genoemde handelingen voor gemeene rekening.

Vraagt men ten slotte, welke dan die vereenigingen zijn, zullen die de regtspersoonlijkheid niet missen kunnen, dan antwoordt de Regering dat het alleen die wereldlijke en geestelijke vereenigingen zijn, welker instelling uit haren aard niet toelaat, dat hare leden verkrijgen en zich verbinden, maar vordert dat het zedelijk ligchaam zelf, welke ook de wisseling der leden gedurende den loop der tijden zij, voor zich als regtspersoon alleen handele en verkrijge; die vereenigingen, wier doel is een denkbeeldig wezen te scheppen, dat instellers en deelnemers overleeft, zonder dat de erfgenamen dier instellers of dier latere deelnemers eenige rekening schuldig te zijn.

Al de overige vereenigingen vallen in de termen van art. 11 en zullen leven en werken, gelijk zij vóór de invoering des Burgerlijken Wetboeks deden, zonder inmenging van het staatsgezag, maar met persoonlijke aansprakelijkheid der handelende leden ten aanzien van derden.

Wat nu blijft er na het aangevoerde over van de beschuldiging in § 6 des verslags bladz. 4 ingebragt, dat de geest van associatie door de voorgestelde bepalingen zou worden uitgedoofd?

De geest van associatie zal veeleer door die bepalingen worden bevorderd, want velen, die nu met het oog op art. 1698 Burgerlijk Wetboek huiverig zijn om met eene vereeniging te contracteren, zullen hun wantrouwen laten varen zoodra de *handelende leden*, die zich ten aanzien hunner deelgenooten zekerheid hebben kunnen verschaffen, aansprakelijk worden, of, bij gebreke daarvan, de vereeniging zelve den waarborg medebrengt, dien eene erkenning van staatswege overeenkomstig art. 6 des ontwerps opleveren zal.

In de *vierde* en laatste plaats moet de Regering stilstaan bij de gronden van weigering eener gevraagde erkenning, gelijk die in art. 7 des ontwerps omschreven, en in § 7 des verslags bestreden worden, en bij de wijziging, welke thans in het ontwerp omtrent de wijze van erkenning is gebragt.

Al dadelijk zij gewezen op eene onjuiste opvatting van art. 37 van het Wetboek van Koophandel met opzigt tot de naamlooze vennootschappen.

Men schijnt in het denkbeeld te verkeeren, dat in de oprigting eener naamlooze vennootschap van regeringswege zou moeten worden bewilligd, mits slechts de statuten niet streden met de artt. 38—55 des wetboeks, ook dan derhalve wanneer de vennootschap-zelve met de goede zeden of openbare orde in strijd bleek te zijn. Het tegendeel is waar. Bij het onderzoeken der acte van oprigting eener naamlooze vennootschap komen *drie* verschillende, op zich-zelve staande vragen regtens in overweging, namelijk: 1°. of er strijd zij met de goede zeden, of 2°. met de openbare orde, en 3°. of de statuten met de betrokkene wets-artikelen overeenkomen; en bij wien anders berust de uitsluitende, onvoorwaardelijke beantwoording der twee eerste vragen, dan bij die hierin aan niets dan aan haar eigen oordeel en geweten gebondene Regering?

Dit is zóó waar, dat slechts voor weinige jaren de bewilliging tot het oprigten eener naamlooze vennootschap werd geweigerd, omdat haar doel geacht werd te strijden met de openbare orde en goede zeden, en zulks niettegenstaande de overgelegde statuten geheel overeenkomstig de wet waren.

Het geheel argument, in § 7 des verslags, aan de statuten eener naamlooze vennootschap ontleend, valt derhalve in duigen, daargelaten de onmogelijkheid om bepalingen, voor eene naamlooze maatschappij van koophandel geschreven, te toetsen aan of te willen toepasselijk maken voor zoodanige vereenigingen, welke als zedelijke ligchamen zich onder zoo geheel verschillende gedaanten en met zoo geheel afwijkende doeleinden kunnen vormen.

De Regering moet intusschen erkennen, dat eene andere opmerking haar zeer heeft getroffen, te weten, dat naar de inzigten van opvolgende regeringen, misschien wel van opvolgende Ministers van Justitie, nu eens de erkenningen te zeer konden worden geweigerd, dan weder te mild toegestaan.

Deze opmerking heeft de Regering gebragt tot eene nadere en rijpe overweging van artt. 5, 6 en 7 van het ontwerp, welke haar tot dit resultaat heeft geleid, dat geene vereeniging *in perpetuum* of *voor onheugelijken tijd* het radikaal van persona civilis moet kunnen verkrijgen dan uit kracht eener speciale *wet*.

Het staat vast, de wetgever mag niet toegeven, dat men vrijelijk fictieve personen scheppe. Die schepping moet middellijk of onmiddellijk uitgaan van de wetgevende magt. Een Staat, die vast bleef houden aan de onbeperkte vrijheid in art. 1690 Burgerlijk Wetboek nedergelegd, zal vroeg of laat tot geweldige maatregelen moeten besluiten, om den kanker de perpetueele vereenigingen uit te snijden. Een wijze regering tracht de ziekte te voorkomen, immers, waar het pas heeft, dragelijk te maken.

De wet heeft den wetgever geene regelen voor te schrijven, maar aannemende, dat tijdelijke vereenigingen als personae civiles door of van wege den Koning kunnen worden erkend, heeft zij ten regel gesteld, dat de weigering in dat geval alleen zijnen grond ontleenen kan aan het algemeen belang.

Men verneemt, dat aan de beraadslagingen, in de Afdeelingen der Tweede Kamer, over de wetsvoordragt op het lager en middelbaar onderwijs, zes katholieke leden der Kamer geen deel genomen hebben. Twee van dezen, de heeren van Nispen en Jespers, waren wegens ongesteldheid afwezig.

Men verneemt verder, dat de rapporteurs voor genoemde wetsontwerp zijn de heeren ten Cate, de K... penaer, Bosscha, van Lijnden en Thorbecke.

Men vleit zich met de hoop, dat, ondanks deze ...menstelling der kommissie van rapporteurs, alle in ... Afdeelingen ontwikkelde gezigtspunten met de meeste ... partijdigheid in het verslag zullen opgenomen worde...

Dezer dagen is door al de schoolonderwijzers van VIde distrikt van Zuidholland, een adres ingediend ... de Tweede Kamer der Staten-Generaal, houdende bed... kingen en bezwaren tegen de concept-wet op het la... en middelbaar onderwijs.

Burgemeester en wethouders der stad Amsterd... brengen ter algemeene kennisse, dat zij, voldoende ... het hun door onderscheidene leden van de buurtkolleg... dezer stad gedaan verzoek, vergunning hebben verlee... tot het doen van eene inzameling van liefdegiften d... Heeren buurtmeesters in hunne buurtafdeelingen, tot v... zachting van de nijpende armoede, waarin zich zoo vele ... tengevolge der aanhoudende duurte van levensmiddel... en vooral door gebrek aan eenige verdienste, in dit ... strenge jaargetijde bevinden, welke inzameling zal pla... hebben op Maandag en Dingsdag 26 en 27 Februarij e.

Eene centrale kommissie uit heeren Buurtkommissar... sen, bestaande uit de heeren: H. H. Spellers, J. F. Be... D. Haverkamp, C. Premmel, J. H. Smaale Jr., en ... Wijbenga, in tegenwoordigheid van burgemeester en we... houders benoemd, heeft zich bereid verklaard tot reg... ling der uitdeeling van de opbrengst der inzameling ... naarmate der behoefte, welke zich in de verschillend... buurten dezer stad doet gevoelen, en zal daartoe ree... op Woensdag den 28sten dezer overgaan.

Gisteren avond ten 9½ ure is er brand ontstaan b... J. W., in de Lindenstraat, welken men door het i... werking brengen van vijf brandspuiten ten 10½ ur... meester was. Het huis is nagenoeg geheel uitgebrand... De brand is ontstaan bij afwezigheid der bewoners.

Heden zoude het appel van de heeren Jhr. M. Salvador en S. Fongers, bij het provinciaal geregtshof van Noord-Holland behandeld worden, en wel de zaak ten principale. Daar aan het hof echter door een' der verdedigers werd overgelegd expeditie van de akte van kas... satie, heeft het hof, overeenkomstig het requisitoir va... het O. M., de behandeling tot nader uitgesteld.

CREDIET-VEREENIGING. — *Maandelijksche balans, opgemaakt* 31 *Januarij* 1855. 416 leden, vertegenwoordigende een maatschappelijk kapitaal van *f* 2.237,355.

	Credit.	
In portefeuille . . .	*f* 355,639.47	
Diverse debiteuren . .	» 14,271.27½	
Cassa	» 6,985.83½	
		f 376,896.58
	Debet.	
Gedane stortingen. . .	*f* 233,735.50	
Diverse crediteuren . .	» 139,731.10½	
Balans	» 3,436.97½	
		» 376,896.58
In disconte genomen . .	*f* 463.581.35½	
» » gegeven . .	» 383,299.—	

De fung. Voorzitter van Commissarissen,
J. HEEMSKERK Az.

De Directie,
BERG.
BUCHLER.

Wij vernemen dat het *Weekblad van den Helder en het Nieuwe Diep* van eene officieele zijde in staat is gesteld de metereologische waarnemingen, welke aldaar op het provinciaal observatorium door den heer C. van der Sterr worden gedaan, in zijne kolommen op te nemen.

Bij besluit van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland is bepaald, dat, ter zake van het overlijden van den heer W. Kaars Sijpesteijn, lid van de Staten dezer provincie, in het hoofd-kiesdistrict Zaandam, op Donderdag 8 Maart eene verkiezing zal plaats hebben.

Men zal zich herinneren, dat eenige jaren geleden op het zeestrand, niet ver van de Steenen Hoofden bij Ter Heyden, is gevonden het lijk van een vreemdeling, die vermoedelijk aan eene wond in den buik was overleden. Thans verneemt men, dat een bedelaars-kolonist, wiens geweten was ontwaakt, de verklaring moet hebben afgelegd, dat hij met een ander bedelaars-kolonist den vreemdeling heeft om het leven gebragt en beroofd.

(*N. B.*)

Te Keulen stond de Rhijn heden morgen 8 voet 2 d., en was dus sedert gisteren 1 voet 8 duim gerezen. Het ijs had zich laatstelijk ook bovenwaarts van Coblentz vastgezet.

De Nederlandsche rivieren zijn vallende gebleven, en wel, sedert gisteren morgen, te Hulhuizen 18 Neder-

ische duim, te Lent 17 duim, te Pannerden 16 duim open water, te Arnhem 13 duim, te Westervoort duim, te Gorinchem 9 duim.

'sGRAVENHAGE, 23 Febr. Aangenaam is het op te rken dat, waar het bevordering van liefdadigheid, in van ouden van dagen, van weezen betreft, alle zindheden te zamen werken en onderling naar vermogen bijdragen om de inrigtingen daartoe te schragen. o had men daarvan hier ter stede een voorbeeld, dat l vermelding verdient. Het Bestuur der Vereeniging bevordering van ambachten onder de Israëlieten te Hage, had aan het Roomsch-Katholiek Armbestuur hier aangeboden door de jonge lieden der Vereeniging derscheidene voorwerpen te doen vervaardigen, bestemd prijzen voor de liefdadigheids-loterij, welke door het K. Bestuur was aangelegd om de opbrengst daarvan doen strekken tot het aanschaffen van kleeding- en gging-stukken voor de R. K. oude mannen en vrouwen, e eerlang in het nieuwe, voor hen opgerigte gebouw llen worden opgenomen. Dat aanbod van het Bestuur r Israël-Ambachts-Vereeniging werd allezins welwillend angenomen. Thans verneemt men, dat het R. Kath. Vees- en Armbestuur wederkeerig aan dat der Ambachts-ereeniging onderscheidene geschenken heeft doen toeomen, vervaardigd door de wees-meisjes in het R. K. esticht. Ook die geschenken zijn bestemd voor de loterij, ie ten behoeve der Ambachts-Vereeniging in de maand aart aanstaande zal plaats hebben. Het zal wel niet oodig zijn te zeggen, dat ook dit aanbod met den eest hartelijken dank welwillend werd aangenomen. oodanige bewijzen van wederkeerige schraging van erken der liefde bij alle gezindheden zijn, vooral in en tegenwoordigen wintertijd, niet zeldzaam en doen en, die er de gedachten van opvatten, alle eer aan.

ROTTERDAM, 25 Februarij. Op de Maas voor onze tad greep gisteren een even zeldzaam als luisterrijk en n alle opzigten aangenaam volksfeest plaats.

Zoo als wij in ons vorig Nommer gemeld hebben, hadden eenige HH. liefhebbers het plan gevormd, om eene harddraverij met paard en narreslede te doen plaats hebben. De raad der *Kon. Ned. Yacht-Club* zou daarbij voegen eene hardzeilpartij met ijsschuitjes, en eene harddrijderij op schaatsen, terwijl daarenboven Z. K. H. prins Hendrik de eer van H. D. tegenwoordigheid had toegezegd. Men had derhalve allen grond, om een aangenamen dag te verwachten en die verwachting werd niet teleurgesteld, maar overtroffen.

Bij tijds was op de hoogte van de Willemskade, van af het vereenigingsgebouw der *Kon. Ned. Yacht-Club* tot aan de Boompjes, eene fraaije dubbele harddraversbaan in gereedheid gebragt; behoorlijk afgepaald, met lijnen omspannen en van het eene einde tot het andere, in drie rijen, met vlaggen en standaarden in alle de kleuren versierd. Aan het hoofdeinde der baan, was, behalve de stellaadjen voor commissarissen, eene tribune opgeslagen, alles door eene kwistige hand met draperien, vlaggen enz., en in het midden met het vorstelijk wapen opgeluisterd. Naast deze tribune was eene plaats ingerigt voor de hoornmuzick van het garnizoen, welke zich later bij elken rid deed hooren.

Middelerwijl zich een ontzagchelijk groot publiek op de rivier en langs de kade verzamelde, arriveerde Z. K. H. prins Hendrik met HD. gemalin en prinses Anna. Met den middagtrein aangekomen, werd het vorstelijk gezelschap met rijtuig van den heer J. van Hoboken van Cortgene, naar de plaats van het ijsvermaak gebragt. Al dadelijk begaven de prins, de prinsessen en gevolg zich op het ijs, deden een zeiltogtje in het ijsbootje van den heer van Veen, namen de tribune in oogenschouw, bezochten met aangename belangstelling de fraai ingerigte Spiering-Club, enz., en keerden toen naar het Yachtclubhuis terug. — Ook daar had zich een talrijk en aanzienlijk publiek vergaderd en deed de muziek van het corps dienstdoende schutterij zich hooren.

Nu nam de harddraverij een aanvang. Er waren 14 inschrijvers en de kampstrijd werd met warmen ijver gedurende bijna twee uren volgehouden. *(N. R. C.)*

KATWIJK AAN ZEE, 23 Febr. Nog altijd blijven de zenuwzinkingkoortsen hier woeden en eischen vele offers; Maandag ll. stonden 6 lijken boven aarde. Ook heeft deze gemeente in vele opzigten een groot verlies geleden door het onverwachte afsterven van den heer P. S. Meerburg, sekretaris van de kommissie tot ondersteuning der noodlijdenden, die almede in den bloei zijner jaren aan de heerschende ziekte bezweken is. Hoe groot dit verlies, benevens vele anderen zijn moge, wij hopen en bidden, dat de Albestuurder spoedig na zooveel rampspoed, voorspoed moge schenken. De kustvisscherij staat geheel stil en er bestaat nog geen uitzigt, dat de visschers spoedig zee zullen kunnen kiezen, daar de geheele kust met ijs bezet is. Zoover men weet, volgens oude overleveringen en beschrijvingen, is de Noordzee sedert den strengen winter van 1740, niet met zulk een ijsveld bedekt geweest. Van tijd tot tijd ziet men hoekerschepen en sloepen in de verte de kust naderen, met het doel om hunnen kabeljaauw en schelvisch te verkoopen, en heeft het, gedurende de felle vorst, alleen aan de ijverige en onvermoeide pogingen van de vischhandelaren C. v. Duin en C°., mogen gelukken om zich, niet zonder levensgevaar met eene boot eenen weg door de ijsschotsen te banen, ten einde den visch over te nemen en de visschersliedeu, die de kust niet konden genaken, in deze strenge koude van ververschingen en andere benoodigdheden te voorzien.

Van Z. M. den Koning is bij de kommissie tot ondersteuning van noodlijdenden eene gift van *f* 150 ontvangen. *(H.)*

DOKKUM, 24 Febr. De omzettingen in vlas waren deze week zoowel hier als te Leeuwarden zeer gering en zonder eenige prijsverandering.

BLOKZIJL, 21 Febr. Er werd heden weinig boter ter markt gebragt; de prijs was per Ned. ℔ 52 a 53 cts., per ¼ *f* 21 a 21,50, per ½ *f* 42,50.

Men leest in de Tweede Editie van de *Amst. Ct.:*

LONDEN, 25 Febr. Als stellig wordt berigt dat lord John Russell de portefeuille van koloniën heeft aangenomen. Tot zijnen onder-Sekretaris bij dit departement zal waarschijnlijk de heer Layard benoemd worden. Men verneemt dat de wederoptreding van lord John Russell de reden is van zijne plotselinge terugroeping, toen hij zich van Parijs naar Berlijn had begeven.

Als minister van financiën verwacht men den heer Cardwell, en sir Charles Wood zal, naar men zegt, de portefeuille van marine aanvaarden.

De heer Horsman is tot sekretaris voor Ierland benoemd, ter vervanging van sir John Young.

LONDEN, 26 Februarij. Eene heden ontvangen officieele dépêche van lord Raglan bevestigt de tijding, dat de Russen bij Eupatoria eene nederlaag hebben geleden.

PARIJS, 25 Februarij. Volgens alhier ontvangen berigten, volbrengen de Montenegrijnen bij voortduring strooptogten op Turksch grondgebied. In Albanië hebben de oproerige bewegingen en de plunderingen opgehouden, ten gevolge van een bezoek in de bergstreken gebragt aan de opperhoofden der bende door Tefik-bey, de konsuls van Frankrijk, Engeland en Oostenrijk, en een katholiek prelaat.

WEENEN, 25 Februarij. Vorst Paskiewitsch is den 22 te Warschau teruggekomen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 25 Febr. In den *Moniteur* vindt men een keizerlijk dekreet, dat een traktement van 100 franks toestaat aan de onder-officieren en soldaten, die eene amputatie hebben ondergaan, wanneer ze gedecoreerd zijn met de militaire medaille.

Uit Kamiesch wordt van den 13en gemeld, dat generaal Niel zich had ingescheept. Het berigt dat de Turken eene overwinning bij Eupatoria hebben behaald, wordt bevestigd. 10,000 Russen onder generaal Liprandi werden na een gevecht van vier uren verslagen. Soliman-pacha is gesneuveld in den strijd.

Tot den 20sten was voor Sebastopol niets belangrijks voorgevallen.

— De *Thabor* brengt berigten uit Konstantinopel van den 15 Februarij. Het besluit, waarbij de aanwerving van Turken voor Engeland wordt gemagtigd, was verschenen; al de Fransche troepen waren naar de Krim vertrokken.

Door Lord Raglan is verboden vreemdelingen in de loopgraven toe te laten.

Generaal Sefer Bey bespoedigt het vertrek van artillerie en kavallerie naar Eupatoria.

Omer-pacha wordt te Balaklava verwacht, ten einde daar een grooten krijgsraad bij te wonen.

De Kurden hebben de stad Mossoul geplunderd en in brand gestoken. Hoewel in onderscheidene gevechten geslagen, zijn zij nog 15,000 man sterk.

Azmi pacha is in het begin van deze maand met alle troepen onder zijne bevelen vertrokken, om de opstandelingen te bestrijden.

De Montenegrijnen zetten hunne strooptogten voort.

In Albanie hebben de rooverijen opgehouden, doordien de Fransche, Engelsche en Oostenrijksche konsuls, als mede een katholiek prelaat, een bezoek bij de hoofden der benden, in het gebergte hebben afgelegd.

De *Duperé*, aan boord hebbende een aantal Russische krijgsgevangenen, alsmede de *Phlegeton* keeren naar Toulon terug.

— De berigten uit Sebastopol loopen tot den 11den. Het weder was fraai en warm. De batterijen op de hoogten van Inkermann, die de haven beheerschen, zullen op het einde der maand voltooid zijn. De Franschen hadden vele projektielen ontvangen. De geallieerden waren voornemens het vuur op den 15den te openen.

— Men verzekert, dat den 18den een aanval der Russen op Eupatoria met groot verlies voor hen is afgeslagen. Het verlies der Turken was onbeduidend.

— Het *Journal de St-Pétersbourg* behelst eene cirkulaire van den graaf von Nesselrode aan de Russische gezanten, onder dagteekening van den 17den. Daarin wordt gezegd, dat de keizer van oordeel is, dat het gedrag van den koning van Sardinië algemeen gelaakt zal worden. Hij kan niet begrijpen, hoe Sardinië, waarmede hij tot nu toe in vrede geleefd heeft, een hulpkorps afzendt om de Russen te gaan bestrijden.

— Het hof van Turijn heeft de gebruiken van het volkenregt geschonden. De keizer zal dit voorbeeld niet volgen. Hij verklaart dienten gevolge den oorlog aan Sardinië. Op die mogendheid ruste de verantwoordelijkheid van de vijandelijkheden te hebben begonnen op het oogenblik, dat er onderhandelingen zullen geopend worden, dat de Staten van Midden-Europa in hunne prijzenswaardige neutraliteit de aanwerving van vreemden-legioenen verbieden.

Sardinië strijdt niet voor de Christenheid, het plaatst zijne troepen onder de bevelen van Engeland, hopen wij dat zij niet door Engeland bezoldigd worden. De onderdanen van Sardinie en hunne bezittingen in Rusland zullen geëerbiedigd worden; zij zullen vrij zijn en onder de bescherming der wetten staan. De Sardinische vlag heeft natuurlijk de voorregten der onzijdigheid verloren. Er zal aan de schepen van die vlag een uitstel worden gegeven om de Russische havens te verlaten. Het *exequatur* van de Russische konsuls te Genua en Nizza wordt ingetrokken. De betrekkingen met Sardinië zijn afgebroken, sedert de toetreding van dien staat tot de Westersche alliantie.

— Volgens het zeggen van hoogbejaarden is in geene 40 jaren eene zoo groote hoeveelheid sneeuw gevallen. Het koude weder moet op het land groote schade aangerigt hebben.

— In het Gard-departement is dezer dagen onder het landvolk de abt Paramelle overleden. Deze door eene naauwkeurige bestudering van de geologische omstandigheden, wist op eene bijna onfeilbare wijze op te geven, waar zich bij boringen water zoude voordoen en aan wien meer dan 8000 landgoederen en gemeenten in het zuiden van Frankrijk goede bronnen te danken hebben. Een juiste blik was, gelijk hij dikwijls zelf plag te zeggen, zijn eenige tooverstaf.

ENGELAND.

LONDEN, 25 Febr. Nadat sir Graham de gevaren had aangetoond, die het onvermijdelijk gevolg zouden zijn van een parlementair onderzoek naar den toestand van het leger in de Krim, heeft de heer Brigth, de bekende vredeprediker, het woord opgevat en voorspeld, dat er eene revolutie in aantogt was, zoo de vrede niet spoedig werd hersteld. Het valt niet te ontkennen, dat de wanorde in Engeland toeneemt, en zoo omhoog als in de laagte zich begint te vertoonen, ten minste indien de mannen van het gezag en de leiders des volks zich dus uitlaten, zullen de volkeren van het vaste land, die steeds Engelands staatsinstellingen met een onbepaalden eerbied beschouwd hebben, spoedig tot andere gedachten komen.

— Gisteren avond werd er te Birmigham eene meeting gehouden, die door nagenoeg 6000 menschen werd bijgewoond, en waarop besloten werd eene petitie tot het Parlement te rigten, waarin onder anderen gezegd wordt: »dat deze meeting van meening is, dat onze nationale eer en veiligheid, dat het leven onzer broeders in de Krim, — ons veel dierbaarder dan eene partijregering, — een grondig onderzoek naar de oorzaken van onze verliezen in de Krim vorderen; — dat het tegenwoordige stelsel van aankoop der officiersplaatsen en de bevorderingen in het leger noodwendig elk militair genie moeten onderdrukken, en schadelijk moeten zijn voor de belangen van het leger en het land."

— De *Morning Post* verzekert dat in Januarij het Engelsche leger voor Sebastopol, zonder de marine-brigade te rekenen, uit 38,732 man bestond, of na aftrek der zieken en gekwetsten uit 24,631; den 6 Februarij telde het 21,000 weerbare mannen.

— *The Press* deelt het berigt mede, dat het bevel tot terugroeping van lord John Russell gisteren per telegraaf naar Berlijn is gezonden.

De heer Horsman is benoemd tot secretaris voor Ierland, ter vervanging van sir J. Young.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 24 Febr. Volgens de *Pr. Corresp.* vermeerdert de kans op het tot stand komen van een afzonderlijk traktaat met de Westersche mogendheden.

Partikuliere brieven uit Riga houden in, dat tegen het laatst van Maart aldaar troepen uit het binnenste van Rusland verwacht worden. Het garnizoen van die stad zal op 40,000 man worden gebragt, ook Revel zal een sterk garnizoen bekomen. Het plan bestaat om een cordon langs de kust te trekken van Riga naar Polangen, ten einde eene eventueele ontscheping des vijands te verhinderen.

— In eene Oosterijksche circulaire van den 17den wordt de krachtdadige ten uitvoerlegging van de krijgstoerustingen als eene zaak van eer voor den Duitschen Bond voorgesteld. In die circulaire wordt vervolgens eene kritiek geleverd van de beweegredenen voor dat besluit.

— In een gehouden zitting der kommissie uit de Tweede Kamer, benoemd tot voorloopig onderzoek van het kre-

diet voor het departement van oorlog, is dit krediet met eene groote meerderheid aangenomen.

De kommissie stelt voor: aan den koning een adres in te dienen, dat, overeenkomstig het ontwerp der kommissie, de vrees voor eene isoleering uitdrukt, en naar aanleiding daarvan hoopt, dat de regering eene zoodanige politiek zal volgen, als waarin de eenige waarborg ligt voor de toekomst des Pruissischen Staats.

Nog stelt de kommissie voor, de door de regering aangevraagde verlenging van het krediet niet toe te staan. Dit voorstel werd aangenomen door de koalitie der uiterste regter- en uiterste linkerzijde tegen de gematigde fraktiën.

— Uit Petersburg schrijft men, dat in den laatsten tijd herhaaldelijk het lievelingsdenkbeeld van den grootvorst Konstantijn ter sprake is gekomen, om, zoo als hij zich uitdrukt, „de onbehouwen, diklijvige zeilschepen" af te schaffen en allengs door stoomschepen te vervangen. Sedert geruimen tijd wordt er niet meer aan gedacht, om zeilschepen op stapel te zetten. Het plan, om een oorlogsvloot van stoombooten tot stand te brengen, blijkt niet alleen uit de vele in het vorige jaar gebouwde of nog in aanbouw zijnde oorlogsstoombooten, maar ook door eene instelling welke dit doel bevorderlijk is. De grootvorst Konstantijn heeft een organizatie-ontwerp laten uitwerken, dat reeds door den Keizer goedgekeurd is, namelijk om twee korpsen op te rigten, het eerste bestaande uit zoogenaamde ingenieurs-werktuigkundigen, het tweede, bestaande werklieden voor de machinerie van scheeps-ekwipagien. Het aantal lieden, waaruit deze korpsen bestaan, is onbepaald, omdat het door de behoefte en naar gelang van het versterken der stoombootvloot, kan vermeerd worden. De korpsen zijn speciaal voor de vloten in de Oost- en Zwarte Zee bestemd, om de stoombooten te besturen en vooral om niet in de noodzakelijkheid te zijn, hiervoor deskundigen uit het buitenland te ontbieden. Volgens het statuut vervallen de ingenieurs-werktuigkundigen, welke met buitengewone voordeelen begiftigd zijn, in drie klassen, *a.* zulke welke stoommachines op zee van 450 paardenkracht, *b.* van minder dan 350 paardenkracht en *c.* stoombooten op rivieren besturen. Het statuut voor de machinisten (stokers, enz.) is overeenkomstige het vorige ingerigt.

— Men schrijft uit Heidelberg: Terwijl in de verledene week ons berigt werd dat de onderhandelingen der Badensche Regering met den Pauselijken Stoel geheel mislukt en afgebroken waren, vermeerderen zich dezer dagen de kenteekenen dat de Badensche overheden wederom tot dwangmaatregelen trachten over te gaan. Geregtszaken die tengevolge van het interim waren geschorscht, worden thans met de formule: „Zijne koninklijke hoogheid de Regent heeft allergenadigst veroorloofd," weder voortgezet. Aan nieuwe verhooren worden de geestelijken onderworpen en ditmaal ook daartoe de Dekenen tot bijstand ingeroepen. Een hunner bereids heeft zijn stellige weigering te kennen gegeven met de woorden, dat men hem nooit zou kunnen bewegen om aan de vervolging van pligtdoende priesters mede te werken.

Ook de priesters zijn voornemens niet voor het burgerlijk gerigt te verschijnen: de gendarmen zullen alzoo spoedig weder veel te doen hebben. Wij mogen ons inmiddels verheugen, dat onze bureaukraten hunne laatste middelen beproeven: de stilstand was verderfelijker dan de hevigste strijd. Hoe konden de geestelijke overheden het langer verdragen dat het staatsgezach de sterke hand op het rijke kerkelijk vermogen houdende, honderden priesters met een armzalig dagloonersloon bezoldigde en anderen niets gaf, maar voor hen de pastorien sloot, om tot openbare ergernis daarin geëxkommuniceerde priesters te doen blijven. Zien wij hoe lang het geduld zich rekkee zal; blijkbaar is er verandering in de lucht.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 26 Februarij.

BEVALLEN (23 Febr.): Z. Schreuder, geb. Weers, Z. en D. (24 Febr.): E. Stumpff, geb. Stuky, Z. — 25 Febr.): F. A. M Revalk, geb. Lutteke, Z.

OVERLEDEN (20 Febr.): W. A. Zelders, 51 j. — (21 Febr.): J. W. Bracke, 60 j. - K. Mohr, geb. van der Mey, 50 j.

Heden, 24 Februarij, teekende de Thermometer-Schaal Fahrenheit:

	's avonds	8 ure	30½	graden.
25 Febr.	's nachts (laagste stand)		31	»
	's morgens	8 ure	33	»
	's middags	12 »	36	»
	's namiddags	4 »	35½	»
	's avonds	8 »	34½	»
26 Febr.	's nachts (laagste stand)		31½	»
	's morgens	8 ure	32½	»
	's middags	12 »	36	»
	's namiddags	4 »	34½	»

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

PARIJS, 24 Febr. Fransche 4½ pc. 95.50; 3 pc. 66.80; 3 pc. Spanje 30⅜; id. 1 pc. —; 5 pc. Met. 82; Rom. Leen. 81.

LONDEN, 24 Febr. Consols 91⅛, 3 pc. Spanje buitenl. 36; 1 pc. dito 17⅝; Comité-Bewijzen 4½; Passive 4¼; 5 pc. Rusl. 98½; 4½ pc. dito 87½; 4 pc. Holl. 92½; 2½ pc. id. 61¼; 5 pc. Sardinië 84½; Brazilië 100½; 4½ pc. Peru 70½; Geen. uitg. —; id. werk. —; 3 pc. Mexiko 21; 4 pc. Portugal 42; Turkije —; Ecuador —; Wissel op Amst. —.—.

WEENEN, 24 Febr. Met. 5 pc. 81¼; id. 4½ pc. 71; Bank-Aktien —; Wissel op Londen 12.32; Amst. —; Parijs 151½; Goud 33⅝; Zilver 29; Nieuwe Leening —.

BERLIJN, 24 Febr. 3½ pc. Pruissische Staatschuld —; 4½ pc. Rusland 85; 5 pc. 95½p; Wissel op Londen 2/m. 6 Th. 15⅝, Parijs 78¼; Amst. 139⅝; Weenen —; Petersburg 98.

HAMBURG, 24 Febr. Spanje 3 pc. 28½; id. 1 pc. 16¾; Rusl. 5 pc. 92½; 3 pc. Mexikanen 13½; 5 pc. Sardinië 79½; Wissel op Amst. —.—; Londen kort —.—.

FRANKFORT, 24 Febr. 5 pc. Met. —; 3 pc. Spanje binnenl. 30⅝; id. 1 pc. 17 9/16; Wissel op Londen 3/m. —; Amsterdam —; Parijs —; Weenen —.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		24 FEBR. 4½ u. gebl.	26 FEBR. 4 u.	gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	60⅝	60¾	
Dito Dito	3	72¼	72 1/16	72⅝
Dito Dito	4	90	90	
O. I. Leening 1844	4		89⅝	
Amortis. Syndik.	3½			
Handel-Maatschappij	4½			
Haarlemmermeer	5			
Aand. Rijn-Spoorweg	4½			
» Holl. Spoorw.-M.				
Obligatiën	4½	100		
Maatschappij van Weld.	4			
Aand. Ned. Bank				
België	2½			
Dito bij *Rothschild*	2½	48¾	48⅝	48⅞
Frankrijk, Obligatiën	3			
Spanje, Onbep. Stukken	1	17 11/16	17 11/16	
Dito	3	36⅛		
Dito Binnenl. à 6/m.	3	30 7/16	30 7/16	30½
Coupon-Bewijzen		4 11/16	4⅝	
Amortisable Schuld		4⅛		
Portugal, te Londen	3	37¾	37⅝	
Dito Uitgestelde				
Rusl., bij *Hope* 1798 en 1816	5	101	101	
Dito Dito 1828 en 1829	5	100¼	100⅛	
Cert. bij dito 1831 en 1833	5	82⅜		
Dito	4½	85⅞		
Dito bij *Hope*	4	75		
Dito bij *Stieglitz en Co.*	4	73¾	73¾	
Dito bij id. 5de Serie	4			
Certifikaten te Hamburg	5	84¾		
Inschrijving in Assignat.	6			
Certifikaten van dito	6	58⅝		
Engelsche Russen				
Polen, Certifikaten	4		67	
Dito Aand. met Lot. fl. 500				
Oostenrijk, Metalliek	5	61	60 11/16	60⅞
Dito Nieuwe 1847	2½	30 11/16	30⅞	
Dito 1851 en 1852	2½	30 11/16	30⅞	
Dito Nieuwe	5	72⅝	72 7/16	72½
Dito 1854	5	72⅝	72 7/16	72½
Ween. Bank bij *Goll en Co.*	5			
Dito	4			
Aand. met Loting fl. 250				
Nieuwe dito 1854		f 250		
Pruissen	4½			
Amerika, Bank-Aktiën Cert.				
Dito Orig.				
Napels, Cert. *Lam. en Bouwer*	5			
Denemarken, Leen. te Lond.	5			
Louisiana bij *Hope*	5			
Braziliën	5	97½		
Dito 1843	5	97		
Mexiko	3	20⅝	20⅛	20 5/16
Dito Onbepaalde		20 5/16	20⅛	20 5/16
Peru	4½			
Grenada, a £ 100	2½			
Dito Uitgestelde				
Ecuador a £ 100				
Venezuela, a £ 100	3¾	21⅛		
Dito Uitgestelde	1¼			
Grieken, te Londen	5			

Nat. Met. 63 11/16, ⅞; 5 pCt. Stieglitz 80¾.

Handel en variatie waren heden wederom hoogst onbeduidend, de stemming was niet ongunstig.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 3 pCt. Diskonto 3 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	f 56	Livorno	2/m.	f 38½
»	zigt	» 56 7/16	Napels	»	» 85
Bordeaux	2/m.	» 55⅝	Petersburg	»	» 1.72
»	zigt	» 56	Weenen	6 w.	» 27½
Madrid	3/m.	» 243	Augsburg	»	» 85½
Cadix	»	» 243	Frankfort	»	» 99½
Seville	»	» 240	Hamburg	2/m.	» 35¼
Bilbao	»	» 241	»	zigt	» 35⅜
Lissabon	»	» 41½	Londen	2/m.	» 11,65
Porto	»	» 41½	»	zigt	» 11,75
Genua	2/m.	» 45¾	Rotterdam	»	¼

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 26 Feb. Tarwe prijshoudend: 128 ℔ b. Poolsche f 475; 125, 126, 127 ℔ Groninger f 355, 360, 365 aan de Zaan.

Rogge bij partij hooger verkocht: 121 ℔ Donau f 314; 120 ℔ Odessa f 312; 119 ℔ n. Groninger f 290 a. d. Zaan.

Garst f 2 a 3 hooger; 113 ℔ N. Deensche f 233; 113 ℔ j. dito f 227; 98, 99 ℔ N. Vriesche Winter f 188, 190.

Haver en Boekweit zonder handel.

Op 9 vaten Olie in April ek. f 91½; Sept. en Oct. … *Raapolie* op 6/w. f 55¼; Vliegend f 54; 1°. Mei ek. f … Sept, Oct., Nov. en Dec. f 44½. *Lijnolie* op 6/w. f … Vliegend f 39¼. *Hennepolie* op 6/w. f 47½; Vliegend f …

MIDDELBURG, 22 Febr. Het gepasseerde in den … was weder van weinig beteekenis, de consumptie alleen … gekocht, om in hare behoefte te voorzien; voor de tar… vorige weekprijs betaald, terwijl er voor de rogge door schaa… f 1, per mud hooger is besteed. In andere artikelen is … omgegaan.

LONDEN, 23 Feb *Ruwe Suiker* blijft gedrukt zo… prijsverandering.

Koffij. Voor Native Ceylon worden bij kleinigheden sle… de vorige prijzen besteed en bij partij zijn de biedingen … meen lager. Van Domingo is eene lading zeilende tot gehei… prijs verkocht.

Thee zonder prijsverandering blijft de markt flaauw gesto…

Rijst zeer vast. — Op levering zijn verkocht, 1100 … Bengaalsch van 13 s. 3 a 13 s. 9 d., alsmede eene lad… van 800 tons Aracan tot 12 s. over twee maanden te Liverp… te leveren.

Talk flaauw met weinig handel. Petersburger 55 a 55 s. 6…

Boter. In de puike Vriessche soorten 4 a 6 s. hooger … op 116 a 120 s. te noteeren. Kamper 104 a 112 s. Groning… 84 a 94 s.

Kaas kalm en beperkte zaken. Edammer 53 a 58 s. Goudse… 44 a 58 s. Kantes 25 a 26 s.

Granen. De omzettingen bepalen zich tot kleinigheden … tot vorige prijzen.

LIVERPOOL, 23 Feb *Katoen* Met genegen verkoopers … de betere kwaliteiten zijn iets lager aan te nemen. Ordina… en gemeen onveranderd

BORDEAUX, 21 Feb. *Voorloop* 3/6 fr. 175.

SCHEEPSTIJDINGEN.

DEAL, 24 Febr. De schepen Jacoba Cornelia, kapt G. H. Lodewijks, van Batavia; en Aurora, kapt. Cowie, van China, beide naar Rotterdam, alhier binnengeloopen, zijn wegens het ijs naar Sheerness opgezeild.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

BAHIA, Beraza, W. Bake: 315 k., 2016 z Suiker, Order.

Advertentiën.

(654) Heden overleed alhier, gesterkt door de genademiddelen onzer Moeder de H. Kerk, na eene ongesteldheid van slechts weinige dagen, de Edel Achtbare Heer **Mr. PETRUS JOHANNES METZ**, laatst Griffier bij de Arrondissements-Regtbank te Heerenveen, in den ouderdom van 74 jaren en 8 maanden.

HEERENVEEN, 23 Februarij 1855.

V. L. G. METZ.
Ook namens Broeders, Zusters en Behuwdbroeders.

Uithoofde der uitgebreide kennissen en vrienden van den overledene, gelieve men deze algemeene voor bijzondere kennisgeving aan te nemen.

(655) Eene **fatsoenlijke burger Dochter**, R. C. Godsdienst en van middelbaren leeftijd, zag zich gaarne met 1° Mei hier of elders geplaatst, liefst bij een geestelijke, als **HUISHOUDSTER** of **KEUKENMEID**, zijnde in beide betrekkingen geruimen tijd werkzaam geweest, en kunnende de beste getuigen produceeren. Hierop reflecteerenden, gelieve zich met *franco* briefjes onder Lett. Z. A. te adresseeren bij den Uitgever dezer Courant.

De Zalf en Pillen van Holloway, *zijn zeer aanbevelenswaardig voor de genezing van open beenen.*

Mejufvrouw Aiken, hofmeesteres op eene stoomboot te Liverpool, in de Willemstraat, had sedert verscheidene jaren een ziek been gehad met eene ingewortelde verzwering, welke aan de behandeling van eenige bekwame mannen steeds had weerstaan. Eindelijk moest zij van hare betrekking afzien, en zich in het ziekenhuis te Liverpool begeven. waar zij vijf weken ook zonder gevolg vertoefde, zij verliet vervolgens dat gesticht, en gebruikte als een laatste hulpmiddel Holloway's zalf en pillen, waardoor haar been binnen kort werd genezen, en zij bovendien weder volmaakt gezond en sterk werd.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à f 0.80, f 1.85, f 3.00, f 6.75, f 13.50, f 20,50.

Potjes Zalf à f 0.80, f 1 85, f 3.00, f 7.05, f 13.85, f 22.95.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.